

Lapin Jätehuolto kuntayhtymän jätehuoltomääräyksistä saapuneet lausunnot ja mielipiteet

LAUSUNTOYHTEENVETO

Lapin ELY-keskus, 6.5.2022	Lapin Jätehuolto kuntayhtymän vastine
<p>Lapin ELY-keskus katsoo, että Lapin Jätehuolto kuntayhtymän uudet jätehuoltomääräykset tukevat uudistuneen jättesäännöspaketin linjauksia. Jätehuoltomääräyksiä on muutoksilla valmistauduttu uusiin jätteiden erilliskeräystä koskeviin velvoitteisiin. Määräykset on laadittu asianmukaisella ammattitaidolla, noudattaen suurilta osin tuoretta kunnallisten jätehuoltomääräysten valmistelijoille ja päättäjille laadittua ohjetta ”Jätehuoltomääräysten laatiminen” (Kuntaliitto 2022).</p> <p>Määräyksissä esitetään poikkeamista pakkausjätteen kiinteistökohtaisesta erilliskeräyksestä Enontekiöllä, Muoniossa, Sallassa, Savukoskella ja Pelkosenniellä. Näissä kunnissa jätelain mahdollistama poikkeaminen erilliskeräysvelvoitteesta on katsottu olevan mahdollista, kun otetaan huomioon alueen väestötiheys, syntyvän jätteen määrä sekä erilliskeräyksen järjestämisestä aiheutuvat ympäristövaikutukset ja kustannukset. Poikkeamisen perusteita tulee tarkastella viiden vuoden kuluessa uudelleen.</p> <p>Jätehuoltomääräysten perustelumuiston mukaan poikkeaminen perustuu jätelain 15 §:n 2 momentin 2 kohtaan (”erilliskeräys ei johda parhaaseen mahdolliseen kokonaistulokseen, kun otetaan huomioon jätteen jätehuollon kokonaisvaikutukset ympäristöön”). Jätehuoltomääräyksissä tai niiden perustelumuistiossa ei ole tarkemmin avattu miten tai millä menetelmällä erilliskeräyksen aiheuttamia jätehuollon kokonaisvaikutuksia ympäristölle on arvioitu. Edellä mainitun Kuntaliiton oppaan mukaan poikkeamispäätös edellyttää aina riittäviä selvityksiä. Päätösperusteeksi valmisteltu selvitys tai tutkimus on suunniteltava, toteutettava ja raportoitava sekä siinä syntyneet tietoaineistot asianmukaisella tavalla tallennettava.</p>	<p>Lapin Jätehuolto kuntayhtymän esitys poiketa jätelain erilliskeräysvelvoitteesta perustuu jätehuoltomääräyksiä valmistelevan työryhmän tekemään alustavaan arvioon velvoitteen piiriin kuuluvista kiinteistöistä ja niissä syntyvän jätteen määrästä. Arviossa on lisäksi huomioitu välimatkat jätteen siirtokuormauseräille ja siitä edelleen nykyisiin käsittelyterminaaleihin.</p> <p>Pakkausjätteen ja biojätteen kiinteistökohtaisen keräyksen järjestämisen vaikutuksia Enontekiöllä, Muoniossa, Sallassa, Savukoskella ja Pelkosenniellä tullaan selvittämään tarkemmin, kun keräys on ensin järjestetty kuntayhtymän isoimmassa neljässä kunnassa. Selvityksen tueksi on tarkeää saada kokemuseräistä tietoa keräyksestä aiheutuvien kuljetus- ja ympäristönäkökohtien arvioimiseksi. Pienemmissä kunnissa keräystä ei ole tarkoituksenmukaista aloittaa ennen riittävien selvitysten tekoa. Selvityksellä varmistetaan keräyksen kustannus- ja ympäristötötehdokkuus ennen kuin palvelu ulotetaan koskemaan koko toimialuetta.</p> <p>Erilliskeräysvelvoitteen piiriin kuuluvien taajamissa sijaitsevien asuinkiinteistöjen määrät:</p> <p>Inari 138 kpl Kemijärvi 106 kpl Kittilä 121 kpl Sodankylä 127 kpl</p> <p>Enontekiö 9 kpl Muonio 11 kpl Pelkosenniemi 10 kpl</p>

<p>Lapin ELY-keskus katsoo, että kuntayhtymän tulisi laatia tarkempi selvitys poikkeamispäätöksen perusteista, jotta selvityksen tulokset olisivat käytettävissä tarkistettaessa poikkeamisen edellytyksiä uudelleen viiden vuoden aikaikkunassa.</p> <p>Biojätteen erilliskeräyksen aikataulua ei ole vielä määritetty.</p> <p>Luonnostekstissä on todettu biojätteen erilliskeräyksen aloittamisen tapahtuvan kuntayhtymän erikseen ilmoittaman aikataulun mukaisesti.</p> <p>Jäteasetuksen 17 §:ssä on asetettu määräpäiviä biojätteiden erilliskeräysten toimeenpanoille. Kunnan on viimeistään 1.7.2022 järjestettävä asumisessa syntyvän muun biojätteen kuin puutarha- tai puistojäätteen erilliskeräys vähintään jokaiselta taajamassa sijaitsevalta kiinteistöltä, jossa on viisi tai useampia asuinhuoneistoja. Myös jäteasetuksen 21 §:ssä tarkoitettu kunnan hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvän biojätteen erilliskeräys on järjestettävä viimeistään 1.7.2022.</p> <p>Yli 10 000 asukkaan taajamassa kunnan on 19.7.2024 mennessä järjestettävä biojätteen erilliskeräys taajamassa jokaiselta kiinteistöltä, jossa on vähintään yksi asuinhuoneisto. Kuntayhtymän toimialueella ei tällaisia taajamia ole.</p> <p>Valtion valvontaviranomaisen roolissaan Lapin ELY-keskus lähtökohtaisesti katsoo, että jäteasetuksen raamittamia aikatauluja tulisi noudattaa. ELY-keskus kuitenkin tiedostaa kuntayhtymän toimialueellaan kohtaamat erityiset haasteet kunnallisille jätehuoltojärjestelmille ja niiden kehittämiseksi (pohjoiset sääolot, harvaan asutut alueet, vähäiset jätemäärät sekä pitkät välimatkat niin toimialueen sisällä kuin myös jätekuljetuksissa toimialueen ulkopuolisille käsittelylaitoksille.</p> <p>Lapin ELY-keskus näkee jätelain 41 a §:ssä tarkoitettua biojätteen kiinteistökohtaisen kompostoinnin lisäämisen olevan erittäin hyvä keino vähentää kunnallisen jäteyhtiön panostustarvetta biojätteen erilliskeräyksen järjestämiseen ja ylläpitämiseen. Pientalojen lisäksi</p>	<p>Salla 41 kpl Savukoski 12 kpl</p> <p>Biojätteen keräys alkaneeksi aikaisintaan sitten, kun biojätteen käsittely on tarjolla lähellä kuntayhtymän toimialuetta, esimerkiksi Torniossa tai Rovaniemellä.</p> <p>Kuntayhtymä järjestää neuvontatilaisuuksia pyydettyä ja osallistuu erilaisiin tapahtumiin. Neuvontaa tarjotaan muun muassa kyläyhdistyksille, seuroille ja järjestöille, kouluille ja päiväkodeille. Neuvontakäynnit ovat maksuttomia.</p> <p>Kuntayhtymä tulee toteuttamaan monikanavaista viestintää jätehuoltomääräysten tuomista uusista jätehuoltopalveluista. Suunnitteilla on esimerkiksi opas jätekatoksen tilantarpeesta, lajitteluopas sekä jäteastiaan kiinnitettävää lajittelutarroja.</p> <p>Jätelaitosten edunvalvontajärjestö KIVO ry on julkaissut kompostointioppaan, joka on vapaasti käytettävissä myös kuntayhtymän asukkaille. Opasta tullaan hyödyntämään kuntayhtymän tarjoamassa neuvonnassa.</p> <p>Luonnoksen kohdan 19 § jätteen hyödyntäminen omassa maanrakentamisessa on täydennetty lausunnon mukaisella tavalla.</p> <p>Jätehuoltomääräysten 35 § Lietteiden omatoiminen käsittely on lisätty lausunnossa esitetty jätelain 100 §:n mukainen ilmoitusvelvollisuus.</p>
--	---

kiinteistökohtainen kompostointi soveltuu myös työntekijämäärältään pienille laitoksille ja yrityksille.

ELY-keskuksen näkemyksen mukaan kunnallisissa jätehuoltomääräyksissä ja jätetaksoitteluisissa tulisiikin mahdollisimman leveällä keinopaletilla edistää ja tukea biojätteiden omatoimista kompostointia. Sitä voidaan toteuttaa erilaisin kannustetoimin (kompostointikurssit, yhteisastiat, pidennetyt tyhjennysvälit, taksahelpotukset, mullan hyötykäyttö). Jäteneuvonnalla voidaan tuoda kompostointia tutuksi ja helpoksi, jokapäiväistämällä ja juurruttamalla kompostointiteemaa ja -taitoja jo varhaiskasvatustilanteista alkaen.

Luonnoksen kohdassa 16 § on kompostointia koskevat selkeät määräykset. ELY-keskus pitää hyvänä, että määräykseen on sisällytetty maininta myös suosiotaan kasvattavan bokashi-menetelmän käyttömahdollisuudesta kompostoinnin lisänä, sekä kirjaus vieraslajien tai niiden osien kompostointikiellosta.

Luonnoksen kohdan 19 § Jätteen hyödyntäminen omassa maanrakentamisessa loppuosaa ELY-keskus esittää täydennettäväksi seuraavalla tavalla: "Lisäksi hyödyntämisestä on tehtävä ilmoitus hyvissä ajoin etukäteen ympäristösuojeluviranomaiselle, jotta tämä voi harkintansa mukaan edellyttää suorittavaksi tarkastuskäynnin maarakentamiskohteessa hyödyntämisedellytysten täyttymisen varmistamiseksi."

ELY-keskus katsoo, että ilmoitettu valvontaviranomaisen tarkastusmahdollisuus kohteessa edistää työkohteen parempaa suunnitelmallisuutta ja osaltaan myös ehkäisee luonto- ja asuinympäristöön aiheutuvia haitallisia vaikutuksia.

Luonnoksen kohtaan 35 § Lietteen omatoiminen käsittely on lisätty kappale: "Jätteen haltija saa ottaa käsiteltäväkseen yhteensä enintään kahdeksalta naapurikiinteistöltä tai muulta lähellä sijaitsevalta kiinteistöltä asumisesta syntyvän lietteen ja levittää peltoon lannoitustarkoituksessa

<p>samoin edellytyksin kuin omassa toiminnassa syntyneen lietteen. Sen, joka vastaanottaa, käsittelee ja hyödyntää lietteen on aina ilmoitettava asiasta jätehuoltoviranomaiselle."</p> <p>Tätä kohtaa tulisi Lapin ELY-keskuksen näkemyksen mukaan täydentää siten, että tällaisen pienimuotoisesti lähialueensa asumisessa syntyviä jätevesilietteitä lannoitustarkoituksessa hyödyntävän toimijan tulee tehdä jätelain 100 §:n mukainen ilmoitus jätteen ammattimaisesta keräystoiminnasta kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.</p>	
<p>Inarin kunta kunnanhallitus, 11.4.2022</p> <p>Kunnanjohtajan muutettu ehdotus:</p> <p>Kunnanhallitus lausuntonaan esittää, että Lapeco selvittää jätehuoltomääräyksiin liittyen, voidaanko §16 "kompostointi" mainittu 5 vuoden välein vaadittava ilmoituksen uusimisvelvoite poistaa.</p> <p>Muilta osin kunnanhallitus lausuu, että sillä ei ole ehdotuksesta mitään huomautettavaa.</p> <p>Päätös:</p> <p>Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti kunnanjohtajan muutetun ehdotuksen.</p>	<p>Lapin Jätehuolto kuntayhtymän vastine</p> <p>Jäteasetuksessa (978/2021) on annettu uusi velvoite ilmoittaa biojätteen pienimuotoisesta käsittelystä kunnan jätehuoltoviranomaiselle (43 §).</p> <p>Jäteasetuksen mukaan jätteen haltijan on ilmoitettava biojätteen kompostoinnin aloittamisesta ja lopettamisesta. Asetus edellyttää lisäksi, että tieto kompostoinnin jatkumisesta tai kompostoinnin olennaisista muutoksista on päivitettävä vähintään viiden vuoden välein.</p> <p>Jäteasetuksen perustelumuistion mukaan biojätteen pienimuotoinen käsittely voidaan ottaa huomioon yhdyskuntajätteen kierrätysasteen laskennassa edellyttäen, että käsittelyn laajuutta selvitetään vähintään viiden vuoden välein.</p> <p>Tästä syystä jätehuoltomääräyksissä edellytetään tietojen päivittäminen määräajoin.</p> <p>Lapin Jätehuolto kuntayhtymän vastine</p>
<p>Kiinteistöliitto Lappi ry puheenjohtaja Juha Kauhanen ja toiminnanjohtaja Kati Ylivirta</p> <p>Biojäte</p> <p>Muistiossa todetaan, että biojätteen kompostointi kiinteistöillä on erittäin suositeltavaa.</p>	<p>Biojäte</p> <p>Biojätteen kompostoinnin jätehuoltomääräysten mukaisesti ja hyväksytty kompostointi-ilmoitus oikeuttaa voimassa olevan jätetaksan mukaisesti 10 prosentin alennukseen polttokelpoisen jätteen jäteastian tyhjennys hinnasta. Lisäksi kompostoinnilla voi pidentää polttokelpoisen jätteen jäteastian</p>

<p>Kompostointiin kannustaminen edistää etusijajärjestyksen toteutumista. Biohajoavan jätteen hyvin hoidettu kompostointi edistää ravinteiden saamista käyttöön ja vähentää jätteen kuljettamisen tarvetta. Mielestämme haja-asutusalueilla tulee kannustaa biojätteen kompostointiin ja hyötykäyttöön, ennen kaikkea taloudelliset näkökulmat huomioiden. Lisäksi taajama-alueiden pieniä taloyhtiöitä tulisi mielestämme kannustaa kompostointiin.</p> <p>Biojätteen erilliskeräyksen aloittaminen ilmoitetaan tapahtuvan Lapecon erikseen ilmoittaman aikataulun mukaisesti. Toivomme, että erikseen ilmoitettavassa aikataulussa otetaan huomioon taloyhtiöiden kokema muutos ja annetaan taloyhtiöille riittävästi aikaa järjestellä jätteenkeräyspaikat ja keräysvälineet kuntoon.</p> <p>Jäteastian merkitseminen</p> <p>Uutena jätehuoltomääräyksiin on lisätty, että jäteastiat on varustettava kanteen tai etuseinään kiinnitettävällä riittävän suurella, jäteastian kerättävän jätelajin ilmoittavalla tekstitaralla.</p> <p>Tarrassa on oltava keräyksestä vastaavan tahon yhteystiedot. Oletuksena on, että palveluntarjoaja tarroittaa astiat veloituksetta.</p>	<p>tyhjennysväliä 4 viikosta 8 viikkoon. Kompostoinnilla on siten taloudellistakin hyötyä kiinteistöille.</p> <p>Yhteisen kompostorin käyttö on mahdollista lähekkäin sijaitsevien kiinteistöjen kesken. Taajamassa lähietäisyydellä tarkoitetaan samassa tai viereisessä korttelissa olevia kiinteistöjä. Myös asunto- ja kiinteistöosakeyhtiöissä on mahdollista erilliskeräyksen sijaan kompostoida biojätteet.</p> <p>Biojätteen keräys alkanee aikaisintaan sitten, kun biojätteen käsittelyä on tarjolla lähellä kuntayhtymän toimialuetta, esimerkiksi Torniossa tai Rovaniemellä. Tällöin taloyhtiöille on annettu riittävästi aikaa varautua jätehuollon järjestelyiden muutoksiin. Samalla kun kiinteistöt suunnittelevat pakkausjätteen keräyksen järjestelyitä kiinteistöillä, on hyvä huomioida biojäteastian sijoittuminen jätekatoksiin tai muihin jättiloihin. Tyypillisesti biojätettä kerätään 140 tai 240 litran kokoisilla jäteastioilla. Lapin jätehuolto kuntayhtymä selvittää biojätteen keräysvälineen tarjoamista osana biojätepalvelua, jolloin kiinteistöjen ei itse tarvitsisi hankkia biojäteastiaa.</p> <p>Jäteastian merkitseminen</p> <p>Lapin Jätehuolto kuntayhtymä hankkii pakkausjätteen keräykseen tarvittavat jäteastiatarrat.</p>
<p>Kittilän kunta kunnanhallitus 26.4.2022</p> <p>Kunnanjohtaja:</p> <p>Kunnanhallitus hyväksyy teknisen lautakunnan esityksen ja päättää lausuntonaan ilmoittaa Lapecolle, että Kittilän kunnalla ei ole huomautettavaa jätehuoltomääräysluonnoksesta.</p> <p>Päätös:</p>	<p>Lapin Jätehuolto kuntayhtymän vastine</p>

<p>Marita Toivanen esitti Tarmo Salosen kannattamana, että kunta huomauttaa Lapecolle seuraavista asioista:</p> <p>Kittilän kunnan siirtymäaika tulee siirtää samaan ajankohtaan kuin Sodankylä ja Kemijärvi. Valmistautumisaika on liian tiukka, eikä tällaisiin kustannuksiin kunnan kiinteistöjen osalta ole varauduttu talousarviossa. Kyse on myös Lapecon jäsenkuntien yhdenvertaisesta kohtelusta.</p> <p>Lapecon tulee edistää aitoa vuoropuhelua tuottajajärjestön kanssa, jotta kierrätyspisteitä voidaan yhteiskäyttää sellaisissa tilanteissa, joissa erilliskeräys pitäisi järjestää lähellä olemassa olevaa tuottajatahon kierrätyspistettä.</p> <p>Koska kunnanjohtajan esityksestä oli tehty poikkeava kannatettu esitys, esitti kunnanhallituksen puheenjohtaja seuraavaa äänestysjärjestystä: kunnanjohtajan esitys JAA ja Marita Toivasen esitys EI, minkä kunnanhallitus hyväksyi.</p> <p>Suoritettua nimenhuutoäänestyksessä kunnanhallitus hyväksyi äänin 5 (Nikkinen, Rajala, Veltheim, Ylläsjärvi ja Hettula) -4 (Salonen, Toivanen, Erkkilä ja Fagerholm) kunnanjohtajan esityksen ja ilmoittaa lausuntonaan Lapin Jätehuolto kuntayhtymä Lapecolle, että Kittilän kunnalla ei ole huomautettavaa jätehuoltomääräysten luonnoksesta.</p>	
<p>Kittilän kunta rakennus- ja ympäristölautakunta 5.4.2022</p> <p>Ympäristösihteeri:</p> <p>Uusien jätehuoltomääräysten keskeisimpiä muutoksia ovat erilliskeräysveloitteesta johtuvat muutokset jätehuollon järjestämisessä kunnan alueella niin kiinteistöjen kuin jätehuollon kuntayhtymänkin osalta. Erilliskeräysveloitteen jätejakeista erityisesti biojätteen keräyksen järjestäminen on Lapin alueella edelleen haastavaa, sillä tällä hetkellä biojätteen lähin vastaanottoaika sijaitsee Oulussa. Biojätteen keräyksen</p>	<p>Lapin Jätehuolto kuntayhtymän vastine</p>

<p>järjestämisen kustannuksista kunnallisen jätehuollon piiriin kuuluvilla kiinteistöillä tehdään lisäselvityksiä, joiden perusteella arvioidaan keräyksen järjestämisestä syntyvien kustannuksien kohtuullisuutta niin kiinteistöille kuin kunnalliselle jätehuololle. Keräykselle ja biokaasulaitokselle kuljettamiselle vaihtoehtoinen biojätteen käsittelytapa on kompostointi, jota voidaan toteuttaa kiinteistökohtaisesti. Työryhmän kokouksissa suunniteltiin uusia kompostointiin liittyviä reunaehtoja sekä määräyksiä.</p> <p>Ennen kustannusten kartoittamista biojätteen erilliskeräyksen järjestämisen osalta, ei ole järkevää tehdä asiaan liittyviä päätöksiä. On kuitenkin huomattava, että jätelain muutosten myötä siirtyvä erilliskeräykseen on tehtävä lakimuutoksen vuoksi enemmän tai myöhemmin. Lapin alueelle mahdollisesti rakennettavasta biokaasulaitoksesta on tehty erilaisia selvityksiä, mutta päätöstä tai varmuutta laitoksen perustamisesta ei vielä ole. Mikäli biojätettä vastaanotettaisiin lähempänä keräilyaluetta, voisivat erityisesti kuljetuksen kustannukset madaltua tulevaisuudessa. Biojätteen kiinteistökohtaisen erilliskeräyksen aloittaminen kunnan alueella saattaa olla kustannuksiltaan kohtuuton ensimmäisinä keräilyvuosina, mutta tieto mahdolliselle uudelle biokaasulaitokselle saatavasta raaka-ainemäärästä tarkentuisi ja saattaisi edistää perustamishanketta.</p> <p>Päätös:</p> <p>Ympäristösihteerin poissa ollessa esittelijänä toimi ympäristötarkastaja.</p> <p>Esitys hyväksyttiin.</p>	
<p>Muonion kunta elinvoimalautakunta 26.4.2022</p>	<p>Lapin Jätehuolto kuntayhtymän vastine</p>
<p>Muonion kunta toteaa lausuntonaan uudistuksen tuovan monia hyviä tarkennuksia ja muutoksia jätehuoltomääräyksiin. Muonion kunta pitää poikkeamista pakkausjätteen kiinteistökohtaisen erilliskeräyksen järjestämisen osalta perusteltuna, mutta korostaa, että kuntayhtymän ja</p>	<p>Tällä hetkellä lähin biojätteen käsittelylaitos sijaitsee Oulussa, joka vaikuttaa merkittävästi kuljetuskustannuksiin. Kuntayhtymä on mukana lähempänä sijaitsevien käsittelymahdollisuuksien selvittelyssä.</p>

<p>jäsenkuntien tulee aktiivisesti etsiä ratkaisuja mm. biojätteen hyödyntämiseksi, vaikka laki ei sitä suoraan velvoittaisikaan.</p> <p>Päätös</p> <p>Elinvoimalautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen.</p>	
<p>Pelkosenniemen kunta kunnanhallitus 22.4.2022</p> <p>Pelkosenniemen kunta esittää lausuntonaan, että jätehuoltomääräyksissä 16 § omatoimisessa kompostoinnissa on huolehdittava, että hajuhaittoja ei synny, mikä koskee myös vapaa-ajan asuntoja.</p> <p>Päätös: Kunnanhallitus hyväksyy kunnanjohtajan kokoukseen tuoman esityksen.</p>	<p>Lapin jätehuolto kuntayhtymän vastine</p> <p>Jätehuoltomääräysten vaatimukset biojätteen kompostoinnista koskevat kaikkia kiinteistöjä, myös vapaa-ajan asuntoja. Hajuhaittojen ehkäisemiseksi määräyksissä on säädetty, että biojätettä saa kompostoida vain sitä varten suunnitellussa, suljetussa ja hyvin ilmastoidussa kompostorissa. Lisäksi kompostoria on hoidettava ohjeiden mukaisesti ja se on pidettävä asianmukaisessa kunnossa.</p> <p>Mikäli kompostori on useamman lähikiinteistön yhteinen, noudatetaan siihen soveltuvin osin jätehuoltomääräysten 8 §:n säädöksiä yhteisen jäteastian perustamisesta. Yhteiselle kompostorille tulee nimetä vastuuhenkilö, joka vastaa kompostorin ylläpidosta.</p>
<p>Pelkosenniemen-Savukosken kansanterveysystyön kuntayhtymä Koillis-Lapin ympäristöterveydenhuolto ympäristöterveyslautakunta 30.3.2022</p>	<p>Lapin Jätehuolto kuntayhtymän vastine</p>
<p>Yhteisen jäteastian perustaminen</p> <p>Jätehuoltomääräyksissä tulee olla selkeästi ilmaistu, että määräykset jäteastian sijoittamisesta, tyypistä ja merkittämisestä koskevat kaikkia jätteistöitä, myös yhteiskeräysastioita.</p> <p>Jätteidensä hyödyntäminen omassa maanrakentamisessa</p> <p>Jätehuoltomääräyksiin tulee lisätä maininta, että jätteidensä hyödyntämisestä maanrakentamisessa tulee ilmoittaa kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle 30 vuorokautta ennen aiottua</p>	<p>Yhteisen jäteastian perustaminen</p> <p>Jätehuoltomääräysten perusteluun lisätään kohtaan 8 § Yhteisen jäteastian perustaminen on lisätty maininta, että jätehuoltomääräysten muut säännökset, kuten astiatyypit, astian sijoittaminen tai merkittäminen, koskevan myös yhteisastioita.</p> <p>Lausunnon mukainen määräaika on lisätty jätehuoltomääräysten kohtaan 19 § Jätteen hyödyntäminen omassa maanrakentamisessa</p> <p>Lietteiden omatoiminen käsittely</p>

<p>sijoittamista, ellei kunnan ympäristönsuojelumääräyksissä ole annettu toista määräaikaa.</p> <p>Lietteiden omatoiminen käsittely</p> <p>Jätehuoltomääräykseen tulee lisätä maininta, että naapuri- tai lähikiinteistöjen jätevesilietteiden keräyksestä tulee tehdä jätelain 100 §:n mukainen ilmoitus kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle, mikäli keräys on vastikkeellista.</p>	<p>Jätehuoltomääräysten 35 § Lietteiden omatoiminen käsittely on lisätty lausunnossa esitetty jätelain 100 §:n mukainen ilmoitusvelvollisuus.</p>
<p>Sodankylän kunta kunnanhallitus, 9.5.2022</p>	<p>Lapin Jätehuolto kuntayhtymän vastine</p>
<p>Lapin Jätehuolto kuntayhtymä on valmistellut ja asettanut jätelain 92 §:n mukaisesti yleisesti nähtäville jätehuoltomääräysten luonnoksen 17.3.-25.4.2022 väliseksi ajaksi. Jätehuoltomääräykset koskevat kuntayhtymän toiminta-aluetta mm. Sodankylän kunnan aluetta.</p> <p>Lapin Jätehuollon kuntayhtymä on pyytänyt lausuntoa kunnallisten jätehuoltomääräysten päivittämiseksi jätehuoltolakiin tehtyjen muutosten ja erityisesti EU:n asettamien kierrätystavoitteiden johdosta. Jätelaki (646/2021) velvoittaa erilliskeräämään ja kierrättämään jätteitä nykyistä tehokkaammin.</p> <p>Jätehuoltomääräykseen esitetään lisättäväksi uudet erilliskeräysvelvoitteet taajamissa sijaitseville vähintään viiden (5) huoneiston asuinkiinteistöille sekä kunnan hallinto- ja palvelutoiminnan kiinteistöille.</p> <p>Erilliskeräysvelvoitteet astuvat voimaan vaiheittain. Kiinteistökohtainen erilliskeräys pakkausjätteiden eli pienmetallin, lasi-, kartonki- ja muovipakkausten erilliskeräys alkaisi Sodankylässä 1.10.2024.</p> <p>Sodankylän kunta pitää tärkeänä, että jätehuoltomääräykset mahdollistavat joustavan ja tarkoituksenmukaisen yhteisen lajittelupisteen rakentamisen. Tätä toivotaan myös kunnallisten kohteiden osalta, jotta samassa pihapiirissä olevat kohteet voivat käyttää yhteisteistä jätteen lajittelupistettä. Tämä on tärkeä, jotta samassa pihapiirissä olevien</p>	<p>Jätehuoltomääräysten mukaan lähekkäin sijaitsevat kiinteistöt voivat sopia yhteisen jätteastian käytöstä. Yhteistä jätteastiaa voi käyttää niin polttokelpoisen jätteen keräykseen kuin hyötyjätteiden keräykseen. Lähtötavotteella tarkoitetaan taajamassa samassa tai viereisissä kortteleissa sijaitsevia kiinteistöjä, taajaman ulkopuolisella alueella naapureita taikka tiekunnan tai muun vastaavan toiminnallisen kokonaisuuden muodostavia kiinteistöjä, kuten yksityisteitä.</p> <p>Kuntayhtymä täydentää tuottajien järjestää hyötyjätteiden alueellista keräystä omilla ekopisteillä. Ekopisteiden lisäksi kuntayhtymä järjestää polttokelpoisen jätteen alueellista keräystä eli aluekeräysasioita. Polttokelpoisen jätteen aluekeräysasioita saa käyttää vain aluekeräysmaksua maksavat kiinteistöt.</p> <p>Kiinteistöt, joita jätehuoltomääräysten mukaiset bio- ja pakkausjätteen erilliskeräysvelvoitteet eivät koske, toimittavat hyötyjätteet ekopisteisiin.</p> <p>Jätelain perusteluiden mukaan erilliskeräysvelvollisuudesta voidaan poiketa yksittäisten kiinteistöjen kohdalla silloin, jos vaadittavien jätteistöiden sijoittaminen kiinteistölle ei olisi mahdollista esimerkiksi paloturvallisuus- ja kaavamääräykset huomioiden.</p>

kohteiden jätelajikkeen voidaan kierrättää tehokkaasti huomioiden myös kustannusvaikutukset. Huomioitavaa on, että kiinteistöjen nykyiset jätteen lajittelu- ja keräyspisteet joudutaan laajentamaan, mikä lisää kustannuksia ja laskee yleistä viihtyvyyttä, kun jäteastioiden määrä kasvaa pihoiissa.

Sodankylän kunta korostaa lausunnessaan aluekeräyspisteiden tärkeyttä, aluekeräyspisteiden riittävää määrää ja sijoittelua saavutettavuuden näkökulmasta sekä käyttäjien opastusta ja tiedon jakamista, jotta jätteiden kierrättäminen on nykyistä tehokkaampaa. Kunta pitää tärkeänä, että jätteiden lajittelu voidaan tehdä myös osittain omalla keräyspisteellä ja osittain toimittamalla jätelajikkeet aluekeräyspisteelle. Tämä vähentäisi tilaongelmia keräyspisteiden sijoittelussa ja lisäisi niiden toimivuudessa.

Esitetyn jätehuoltomääräysluonnoksen perusteella on haastavaa arvioida asiakkaan näkökulmasta ylläpito- ja käyttökustannuksia, mikä vaikeuttaa suunnittelua. Kunta pitää tärkeänä, että viimeistään keväällä 2023 Lapecon toimesta käydään läpi kunnan kohteet, jotta tarpeellisiin investointeihin pystytään varautumaan.

Jätehuoltomääräyksen mukaisesti biojätteen erilliskeräyksen aloittaminen tapahtuu erikseen ilmoitettavan aikataulun mukaisesti. Biojätteen erilliskeräys on uusi toiminto ja sen osalta keräys- ja kuljetuskustannuksia selvitetään parhaillaan. Lähin biojätteen käsittelylaitos on Oulussa. Jätehuoltomääräyksillä halutaan kannustaa kotikompostointiin, sillä esityksessä sallitaan myös lämpöeristämätön komposti, mikä on hyvä muutos. Erilliskeräyksen siirtymisen osalta, pitkät etäisyydet ja harvan asutuksen tuomat haasteet ovat tekijöitä, jotka tulee huomioida arvioitaessa ympäristövaikutuksia kierrättämisestä saatavaan hyötyyn nähden, kuten erillisenä kerättävien jätteiden määrä, logistiikan toimivuus, kustannusvaikutukset ja kuljetusten ympäristövaikutukset.

Sodankylän kunta pyytää kiinnittämään huomiota, että kunnan keskustaajaman ja harvaan asuttujen maaseutukylien väliset etäisyydet ovat pitkiä, mikä tuo omia haasteita erilliskeräykseen.

Suomen Pakkauskierrätys RINKI Oy aluepäällikkö Harri Patana, 4.4.2022	Lapin Jätehuolto kuntayhtymän vastine
<p>21§ Jäteastian merkitseminen</p> <p>Ehdotamme muutosta seuraavaan tekstiin:</p> <p>"...riittävän suurella, jäteastian kerättävän jätelajin ilmoittavalla tekstitarrolla. Tarrassa on oltava keräyksestä vastaavan tahon yhteystiedot."</p> <p>Ehdotettu muutos:</p> <p>"Kiinteistön haltija huolehtii jäteastian merkitsemisestä jätteasetuksen mukaisesti riittävän suurella, jäteastian kerättävän jätelajin ilmoittavalla tekstitarrolla ja lajitteluohjeella sekä keräyksestä vastaavan jäteyhtiön tai tuottajayhteisön yhteystiedoilla. Mikäli jäteastiat on sijoitettu jätetilaan, on sielläkin oltava kuluttajille selkeästi esillä kunkin jätelajin lajitteluohjeet. Pakkausten osalta lajitteluohjeet ovat tuottajien ohjeistamia".</p> <p>Peruste:</p> <p>Keräyksen laatu on tulevaisuudessa erityisen huomioon kohteena.</p>	<p>Lausunnon mukainen muutosehdotus on tehty jätehuoltomääräysten kohtaan 21 § Jäteastian merkitseminen.</p>

MIELIPIDEYHTEENVETO

Kuntalainen A, Inari	Lapin Jätehuolto kuntayhtymän vastine
<p>Hei!</p> <p>Ylen eiliseen uutiseen viitaten, aivan mahtavaa, että vihdoin ja viimein järjestätte asiallisen kierrätyksen tänne Inariin (ja lähes koko Lappiin).</p> <p>Nopeampi aikataulu olisi tietysti aina parempi ja samaan syssyyn se biojätteenkin lajittelu nyt kun kerta vauhtiin pääsitte.</p> <p>Uskomatonta, että vasta lakimuutos sai tämän muutoksen aikaan, vastuullisen toimijan olettaisi ihan oma-aloitteisestikin tekevän tarvittavat järjestelyt mahdollisimman kattavan kierrätyksen aikaansamiseksi jo aikoja sitten.</p> <p>Joka tapauksessa - parempi myöhään kuin ei milloinkaan!</p> <p>Tervetuloa 2000-luvulle!</p>	<p>Jäteasetuksen mukaisesti biojätteen erilliskeräys tulisi järjestää 1.7.2022 alkaen ja pakkausjätteen keräys 1.7.2023 alkaen kaikille vähintään 5 huoneiston kiinteistöille taajamissa sekä kunnan hallinto- ja elinkeinotoiminnan kiinteistöille. Jätehuoltomääräyksissä esitetyillä keräyksen siirtymäaajoilla varataan riittävästi aikaa taloyhtiöille varautua jätehuoltojärjestelyiden muutoksiin kiinteistöillä.</p> <p>Biojätteen keräys alkaa kuntayhtymän ilmoittaman erillisen aikataulun mukaisesti. Biojätteen keräys on kokonaisuudessaan uusi toiminto kuntayhtymän palveluissa, joten keräyksen käynnistäminen vaatii riittävästi aikaa.</p>
Kuntalainen B, Kemijärvi	Lapin Jätehuolto kuntayhtymän vastine
<p>Satunnaisessa käytössä olevat kiinteistöt</p> <p>Esim. Kemijärven alueella mökit ovat hajallaan, tunturikeskuksia lukuun ottamatta, ympäri kaupunkia ja siten jätteen kuljetuksesta aiheutuvat haitat ovat suuremmat kuin hyödyt. Kun mökistä maksetaan aluekeräysmaksu, niin on oltava paikka mihin jätteet vietään eli nykyinen systeemi jossa keräyspisteitä on alueittain on hyvin toimiva.</p> <p>”Pakkovelvoite” jäteastian laittamiseen mökille ja tyhjennyttämiseen kaksi kertaa vuodessa on liian järeä toimenpide. Nykyinen systeemi jossa maksetaan aluekeräysmaksu ja mökillä kertyvät vähäiset jätteet vietään aluekeräyspisteeseen tai oman asunnon jäteastiaan on hyvä.</p> <p>Hiihijalanjäljen kannalta nykyinen systeemi on myös parempi eli pienempi koska jätteautojen ei tarvitse ajaa joka jäteastian luo vaan muutamaan</p>	<p>Satunnaisessa käytössä olevat kiinteistöt</p> <p>Jätehuoltomääräyksissä on annettu velvoite kaikille asuin-kiinteistöille liittyä kunnan järjestämään jätehuoltoon. Jätehuoltoon voi liittyä joko käyttämällä omaa tai lähinaapurin kanssa yhteistä jäteastiaa tai käyttämällä polttokelpoiselle jätteelle tarkoitettua aluekeräysastiaa. Kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen voi liittyä vain jätehuoltomääräyksissä erikseen määrättyllä alueella, kuten taajamissa ja asemakaava-alueilla. Muilla alueilla kiinteistöt liittyvät aluekeräysastian käyttäjiksi.</p> <p>Jätehuoltomääräysten 24 §:ssä säädetty vähimmäistyhjennysvelvoite (kaksi tyhjennystä vuodessa) satunnaisesti käytössä oleville vapaa-ajan asunnoille koskee vain niitä kiinteistöjä, jotka ovat ilmoittaneet liittymistavaksi kiinteistön oman jäteastian. Aluekeräysastian käytön mahdollisuus jatkuu entisellään. Aluekeräysastiaa saa käyttää vain aluekeräysmaksun maksaneet jätteen haltijat.</p>

<p>keräyspisteeseen johon mökkiäiset tuovat jätteensä koti/kauppareissuilla. Pakkoyhjenyksissä pienellä käytöllä olevien mökkien jätteistä voi olla hyvinkin tyhjä jolloin CO2 päästö per jätökilo on huikean suuri.</p> <p>Erillisiin jätteenkeräyspisteisiin vietävän jätteen osalta lajittelu tulee tehtyä paremin/tehokkaammin koska mökille ei varmaankaan tule erillisiä muovi, metalli, paperi, pahvi ja energijäte astioita.</p> <p>Ylläolevassa tietyt eroja esim. mikäli mökki on vuokrakäytössä -> vuokralaiset eivät välttämättä halua käyttää vapaa-aikaansa jätteiden kuljetukseen (rahallinen motivaatio puuttuu?)</p> <p>Toinen seikka on mökkiteiden kunto, kestävätkö kaikki pienetkin tiet massiivisten jäteautojen kulun.</p> <p>Biojätteen keräys tulee varmaan olemaan haasteellista!</p> <p>Kehoitanakin kuntia tai Lapecoa järjestämään koulutus/infotilaisuuksia uusista määräyksistä sekä kompostoinnin järjestämisestä niin kerrostaloissa kuin omakotitaloissa ja myös mökkioloissa jolloin mökiltä poisvietävän jätteen määrä on erittäin vähäistä.</p> <p>Kompostoinnista on omakohtaista kokemusta 25 vuoden ajalta ja se on ainakin omakotitaloissa toimiva systeemi polttojätteen vähentämiseksi ja myös kompostoiva Wc on toimiva mökillä.</p>	<p>Biojäte</p> <p>Kuntayhtymä järjestää neuvontatilaisuuksia pyydettyä ja osallistuu erilaisiin tapahtumiin. Neuvontaa tarjotaan muun muassa kyläyhdistyksille, seuroille ja järjestöille, kouluille ja päiväkodeille. Neuvontakäynnit ovat maksuttomia.</p> <p>Kuntayhtymä tulee toteuttamaan monikanavaista viestintää jätehuoltomääräysten tuomista uusista jätehuoltopalveluista. Suunnitteilla on esimerkiksi opas jätekatoksen tilantarpeesta, lajitteluopas sekä jätteen kiinnitettävää lajittelutarroja.</p> <p>Jätelaitosten edunvalvontajärjestö KIVO ry on julkaissut kompostointioppaan, joka on vapaasti käytettävissä myös kuntayhtymän asukkailla. Opasta tullaan hyödyntämään kuntayhtymän tarjoamassa neuvonnassa.</p>
<p>Kuntalainen C, Kemijärvi</p> <p>Mielestäni erilliskeräysveloite vähintään viiden huoneiston asuin kiinteistöille sekä kunnan hallinto- ja palvelutoiminnan kiinteistöille Kemijärvelle on huono idea. Parempi ratkaisu tuolle erilliskeräysveloiteelle olisi se, että Kemijärvellä ei olisi erilliskeräysveloitetta vaan enemmän yleisiä keräyspisteitä. Itse kannatan enemmän siis yleisiä keräyspisteitä.</p>	<p>Lapin jätehuolto kuntayhtymän vastine</p> <p>Erilliskeräyksestä</p> <p>Jätehuoltomääräyksissä esitetyt uudet erilliskeräysveloitteet perustuvat jätteenkeräykseen, jossa kunta on veloitettu järjestämään asumisessa ja kunnan hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvän biojätteen, lasi-, metalli- ja muovi- sekä paperi- ja kartonkipakkajätteen erilliskeräys vähintään jokaiselta taajamassa sijaitsevalta kiinteistöltä, jossa on viisi tai useampi asuinhuoneisto (jäteasetus 17 – 19 §). Jäteasetuksen perusteluiden mukaan kiinteistöittaisen keräyksen merkittävä</p>

<p>Jätettä kertyy pienillä asuinkiinteistöillä vähän, joten mahdollisia kustannuksia tulee lisää, koska tyhjennys kertoja tulee kuitenkin vajaille roksiksille. Lisäksi ylimääräisiä kustannuksia esimerkiksi pienille asunto-osakeyhtiöille tulee kun joutuu uusimaan koko jätepisteen. Nämä kustannukset ovat mielestäni ihan turhia. Mielestäni taloudellisesti parempi ratkaisu on se että lisää yleisiä keräyspisteitä Kemijärvelle eli näin ollen Kemijärvi ei tarvitse ollenkaan erilliskeräysveloitetta. Mielestäni taloudellisesti kannattavampaa on yleiset kierrätyspisteet kuin pieniinkin asunto-osakeyhtiöihin ja muihin pieniin hallinto-palvelutoimintaan erilliskeräysveloite.</p> <p>Enontekiöllä, Muoniossa, Pelkosenniemellä, Sallassa ja Savukoskella kiinteistöittäistä erilliskeräystä ei järjestetä. Kemijärvellä, Sodankylässä, Inarissa ja Kittilässä suunnitelmissa on erilliskeräys määräykset. Mielestäni joka paikkakunnalla pitää olla samat jätemääräykset, eikä niin että toisella paikkakunnalla on erit määräykset kuin toisella paikkakunnalla.</p> <p>Esimerkiksi pienien asunto-osakeyhtiöiden erilliskeräysveloite ei ole kustannustehokasta eikä järkevää. Pienillä asunto-osakeyhtiöillä ja muilla pienillä asuinkiinteistöillä ei pitäisi olla ollenkaan erilliskeräysveloitetta. Itse pidän pieninä asunto-osakeyhtiöitä alle 10 asunnon asunto-osakeyhtiöitä.</p> <p>Mikäli kuitenkin kaikista huolimatta Kemijärvelle tulee asuinkiinteistöille erilliskeräysveloite, niin siirtymäaika pidemmäksi ja erilliskeräysveloite koskemaan esimerkiksi vähintään 10 asuinkiinteistöille sekä kunnan hallinto- ja palvelutoiminnan kiinteistöille. Alle 10 asunnon asuinkiinteistöt ovat niin pieniä, että kustannus tehokkaampaa olisi yleiset kierrätyspisteet. Mielestäni alle 10 asunnon asuinkiinteistöjen erilliskeräys veloitteesta tulisi luopua kokonaan. Lisäksi pienille asuinkiinteistöille tulee lisäkustannuksia, jotka mielestäni ovat turhia kustannuksia. Paras ratkaisu olisi luopua erilliskeräys veloitteesta ja panostaa yleisiin kierrätyspisteisiin. Esimerkiksi jokaiselle asuinalueelle yleinen keräyspiste, mutta ei mitään erilliskeräysveloitetta.</p>	<p>lisääminen on arvioitu välttämättömäksi jätedirektiivissä asetettujen kierrätystavoitteiden saavuttamiseksi.</p> <p>Asetusta lievempien vaatimusten tulisi perustua jätelaisa säädettyihin poikkeamisen edellytyksiin. Jätelain mukaisesti jätteiden erilliskeräysvelollisuudesta voidaan poiketa vain, jos jokin seuraavista edellytyksistä täyttyy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) erilaisten jätteiden yhteiskeräys ei heikennä niiden laatua eikä vähennä mahdollisuuksia valmistella ne uudelleenkäyttöön, kierrättää ne tai hyödyntää ne muulla tavoin etusijajärjestyksen mukaisesti; 2) erilliskeräys ei johda parhaaseen mahdolliseen kokonaistulokseen, kun otetaan huomioon jätteen jätehuollon kokonaisvaikutukset ympäristöön; 3) erilliskeräys ei ole teknisesti toteutettavissa, kun otetaan huomioon jätteen keräyksen hyvät käytännöt; 4) erilliskeräyksen kustannukset olisivat kohtuuttomia ottaen huomioon mahdollisuudet parantaa erilliskeräyksen kustannustehokkuutta, erilliskerätyn jätteen ja siitä jalostetun uusioraaka-aineen myynnistä saatavat tulot sekä kustannukset, jotka syntyvät lajittelemattoman jätteen keräyksen ja käsittelyn kielteisistä ympäristö- ja terveysvaikutuksista. <p>Kemijärvellä toteutettavan erilliskeräyksen piirissä on arviolta noin 100 asuinkiinteistöä. Mikäli keräyksen veloitteita supistettaisiin vähintään 5 huoneiston kiinteistöistä vähintään 10 huoneiston kiinteistöihin, tulisi asetukselta poikkeava erilliskeräysveloite perustua johonkin yllä mainituista edellytyksistä ja niiden ajantasaisuutta olisi arvioitava viiden vuoden välein. Keräysalue rajautuu taajamaan, jolloin kuljetukset on helppo optimoida tehokkaiksi eikä 5—9 huoneiston kiinteistöjä ole perusteltua rajata keräyksen ulkopuolelle. Jätehuoltomääräyksissä säädetään lisäksi jäteastioiden tyhjennysväleitä, jolloin pienemmät kiinteistöt voivat tarvittaessa tyhjennyttää hyötyjäteastiat suurempia kiinteistöjä harvemmin.</p>
--	--

Vapaa-ajan asunnoille ei pakollisia tyhjennyksiä. Mielestäni tuo ei ole järkevää eikä kustannustehokasta. Jokainen vapaa-ajan asukas voi itse viedä jätteensä keräyspisteisiin tai vastaavasti tilata itse tyhjennykset oman aikataulun tai tarpeen mukaan. Pakolliset tyhjennykset vapaa-ajan asunnoille ja mökeille on siis huono idea.

Lyhyesti:

ei erilliskeräys velvoitetta pienille asuinkiinteistöille, esim asunto-osakeyhtiöille ei erilliskeräys velvoitetta ei vapaa-ajan asunnoille pakollisia tyhjennyksiä

Kuntayhtymän kunnista Enontekiöllä, Muoniossa, Pelkosenniellä, Sallassa ja Savukoskella kiinteistöittäistä erilliskeräystä ei järjestetä, koska näillä alueilla syntyvän jätteen määrä on huomattavasti vähäisempi kuin kunnissa, joissa keräys tullaan toteuttamaan.

Vapaa-ajan asuntojen vähimmäistyhjennysvelvoite

Jätehuoltomääräyksissä on annettu velvoite kaikille asuinkiinteistöille liittyvä kunnan järjestämään jätehuoltoon. Jätehuoltoon voi liittyä joko käyttämällä omaa tai lähinaapurin kanssa yhteistä jäteastiaa tai käyttämällä polttokelpoiselle jätteelle tarkoitettua aluekeräysastiaa. Kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen voi liittyä vain jätehuoltomääräyksissä erikseen määrättyä alueella, kuten taajamissa ja asemakaava-alueilla. Muilla alueilla kiinteistöt liittyvät aluekeräysastian käyttäjiksi.

Jätehuoltomääräysten 24 §:ssä säädetty vähimmäistyhjennysvelvoite (kaksi tyhjennystä vuodessa) satunnaisesti käytössä oleville vapaa-ajan asunnoille koskee vain niitä kiinteistöjä, jotka ovat ilmoittaneet liittymistavaksi kiinteistön oman jäteastian. Aluekeräysastian käytön mahdollisuus jatkuu entisellään.

Aluekeräysastiaa saa käyttää vain aluekeräysmaksun maksaneet jätteen haltijat.

Vähimmäistyhjennysvelvoitteella korvataan kuntayhtymän jätemaksutaksan 5 §:n mukaan laskutettava minimimaksu, joka on ollut aluekeräysmaksu + perusmaksu. Käytännössä vapaa-ajan asunnoilta on vaadittu aiemmin jäteastian koosta riippuen 3–6 tyhjennystä vuodessa. Nyt vaatimusta huojoennetaan kahteen tyhjennyskertaan ja velvoite on sama kaikille kiinteistöille jäteastian koosta riippumatta.